

Skutečnou cestu časem do minulosti pradávného Opolí může zažít každý, kdo jen na malou chvíli nahlédne do Piastovské kaple. Byla postavena na přelomu 15. a 16. století a původně nesla název „Kaple svaté Trojice“. Uprostřed kaple je kamenný sarkofág posledního opolského Piastovce knížete Jana Dobrého, který zemřel 27. března 1532. Umírající kníže zanechal knížectví bez nástupce. Jeho přáním bylo, aby byl pohřben v opolském kolegiátním kostele a je to jediný Piastovec, který spočívá v tomto chrámě.

Proč byly ostatky knížete Jana umístěny v kolegiátním kostele? Protože během jeho vládnutí a díky jeho úsilí byl tento kostel po jednom z velkých požárů, které během staletí mnohokrát chrám ničily, znovu postaven. Díky jeho podpoře byl v roce 1520 kolegiátní kostel rozšířen do podoby, ve které ho dnes můžeme obdivovat. Právě díky němu je tento chrám nyní slávou a pýchou zdejšího města. A i právě proto byl zde pohřben se skutečně královskými poctami.

Byl pohřben v olovené rakvi s knížecími insigniemi: mečem a modro-žlutým praporem opolského knížectví. Na místě, kde byl pohřben, byl díky úsilí hraběte Johanna von Oppersdorffa postaven náhrobek. Náhrobek kryje deska z červeného mramoru a na renesančním epitafu je umístěn erb opolských Piastovců. Je na něm rovněž latinský nápis, který po přeložení znamená: „27. března v roce 1532 zemřel velkomožný a proslulý kníže Jan, poslední kníže slezský v Opolí, Głogówku a Ratiboři, velmi zbožný a velkorysý vůči Bohu a lidem. Amen“.

Zajímavé je i to, že původní místo pohřbu knížete Jana bylo na zcela jiném místě, pod podlahou hlavní lodě, před presbytářem. Místo bylo nalezeno v roce 1985, během opravy podlahy, která byla prováděna v tajnosti před komunistickým režimem. Pracovalo se tehdy několik desítek nocí za pevně uzamčenými dveřmi katedrály. Brzy ráno se vždy uklízelo, aby nikdo neměl žádné podezření. Pozůstatky knížete byly nalezeny díky analýze protokolů ze 17. století a... díky jistému akvarelu nalezenému v roce 1968, který zobrazuje interiér chrámu. Zkoumání ostatků bylo jednak tehdy odloženo na pozdější dobu a bylo pouze zaznamenáno, že v rakvi není meč, prapor a knížecí insignie, a pozůstatky jsou uloženy v dřevěné, nikoli olovené rakvi. Podle historiků byly insignie a rakev zřejmě odebrány knížeti během třicetileté války, kdy je Švédové použili pro vojenské účely.

Teprve v roce 1999 došlo k exhumaci a přemístění knížecích ostatků. Krátce po velké vlně protestů, které tehdy probíhaly na obranu Opolského vojvodství, které se mělo likvidovat v souvislosti s tehdy zaváděnou vládní reformou správního dělení Polska. Tehdejší farář katedrální farnosti, prelát Stefan Baldy si slíbil, že pokud vojvodství přetrvá ve své podobě, bude kníže pochován v novém sarkofágu v Piastovské kapli.

Vojvodství bylo zachováno a prelát Baldy svůj slib dodržel. Slavnostní opětovný pohřeb se konal 19. června 1999. Ale ještě před pohřbem, byly knížecí pozůstatky - 266 kostí – důkladně prozkoumány. Díky tomu víme, že Jan Dobrý měřil 170 cm, zemřel ve věku 70 let, a to zřejmě v důsledku těžké chřipky. Dříve ho pak trápila artritida a revmatismus.

Ale Piastovská kaple ukrývá kromě hrobu knížete Jana i další poklady. Nachází se zde i dosti velký barokní obraz z 18. století, znázorňující rodokmen Piastovců. Podle posledních zjištění se jedná o dílo Johanna Christopa Lischki z roku 1711. Jsou na něm nejen jména a erbovní štíty jednotlivých knížat, ale i jejich podobizny. Rodokmen ukazuje také vztahy opolských Piastovců s polskými panovníky, počínaje od legendárních knížat Popiela, Siemovíta, Leszka a Siemomysła, přes historické panovníky Polska Měška a Boleslava Chrabrého, a konče opolským knížetem Janem Dobrým.

V kapli si pozornost zaslouží také pozdně gotický triptych z Kostowa z roku 1519. V jeho centrální části se nachází tři ženské postavy: Matka Boží s děťátkem a vedle ní svatá Barbora a svatá Kateřina. Na křídlech triptychu jsou malby sv. Jana Křtitele a sv. Jana Evangelisty, a při uzavření křídel se objeví postavy sv. Petra a Pavla.

Piastovská kaple v opolské katedrále je jedním z těch míst, která nám připomínají o staleté historii těchto zemí i místní svatyně. Zde je rozhodně se zapotřebí zastavit na delší chvíli ...